

Meldcode

Huiselijk geweld en kindermishandeling

Inleiding

Een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij signalen van dit soort geweld.

Professionals die werken met een meldcode grijpen 3 keer zo vaak in als collega's die zo'n code niet gebruiken.

Sinds 1 juli 2013 zijn organisaties en zelfstandigen daarom verplicht een meldcode te hebben. Dit staat in de wet Verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De wet geldt voor de sectoren: gezondheidszorg; onderwijs; kinderopvang; maatschappelijke ondersteuning; jeugdzorg, justitie en dus ook op oecumenische basisschool De Ladder.

Veilig opgroeien en veilig samenleven

Opvoeden en veilig opgroeien gaat soms niet vanzelf. Dan is het aan de professional van De Ladder om dit tijdig te signaleren. En die hulp in gang te zetten die nodig is. De rechten van het kind zijn daarbij leidend.

Niet alleen voor kinderen, maar ook voor volwassenen zijn veilige relaties belangrijk. Iedereen heeft recht op respect en veiligheid. Als respect en vertrouwen weg zijn, ruzies telkens weer oplaaien, rechten worden geschonden en er misschien zelfs klappen vallen, dan is die relatie niet veilig. Ook dan is het de taak van de professional om deze problemen tijdig te signaleren. En hulp in gang te zetten.

Doel van de Meldcode is dus **NIET** om tot zoveel mogelijk meldingen te komen, maar om problemen in een zo vroeg mogelijk stadium te signaleren en te bezien of en zo ja welke hulp in gang gezet kan worden, zodat situaties niet uit de hand lopen en het (weer) veilig wordt.

Vijf stappen

Een meldcode beschrijft in 5 stappen wat professionals moeten doen bij vermoedens van geweld. De stappen die hieronder worden beschreven zijn in een bepaalde volgorde gerangschikt, maar deze volgorde is niet dwingend. Waar het om gaat, is dat de medewerker van De Ladder op enig moment in het proces alle stappen heeft doorlopen, voordat hij besluit om een melding te maken. Zo zal het soms voor de hand liggen om meteen met de betrokkenen in gesprek te gaan over bepaalde signalen. In andere gevallen zal de beroepskracht eerst overleg willen plegen met een collega en met Veilig Thuis voordat hij het gesprek met de betrokkenen aangaat. Ook zullen stappen soms twee of drie keer worden gezet.

De Ladder heeft een meldcode , gebaseerd op 5 stappen:

- ● Stap 1: in kaart brengen van signalen door de leraar en bespreekt met de directeur. De directeur bespreekt met de interne vertrouwenspersoon;
- ● Stap 2: directeur overlegt met een collega en raadpleegt eventueel stichting Veilig Thuis.
- ● Stap 3: gesprek met klager;
- ● Stap 4: directeur weegt het geweld of de kindermishandeling;
- ● Stap 5: directeur beslist: hulp organiseren of melden.

De inspectie toetst scholen of ze werken volgens de Meldcode.

1. Stap 1. In kaart brengen van signalen

Breng de signalen in kaart die een vermoeden van huiselijk geweld of mishandeling bevestigen of ontkrachten en leg deze vast. Bij het in kaart brengen van signalen hanteren we de 7 W's:

- Wat gebeurde er / wat nam je waar?
- Wie was er bij betrokken?
- Waar gebeurde het?
- Wanneer gebeurde het?
- Waarmee gebeurde het?
- Was er een waarneembare aanleiding?
- Op welke wijze gebeurde het?

Leg ook de contacten over de signalen vast en de stappen die worden gezet en de besluiten die hierover worden genomen.

Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk. Als ook hypothesen en veronderstellingen worden vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het om een hypothese of veronderstelling gaat. Maak een vervolgaantekening als de hypothese of veronderstelling later worden bevestigd of ontkracht.

Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.

Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een daartoe bevoegde beroepskracht.

2. Stap 2. Overleggen met een ter zake kundige collega en zo nodig Veilig Thuis Utrecht of deskundige m.b.t. letselduiding.

Bespreek de signalen met een van de vertrouwenspersonen Esther van den Top of Audrey Nijman.

Vraag zo nodig advies aan Veilig Thuis Utrecht <https://www.veiligthuisutrecht.nl>

Of bel naar: 0800-2000. Veilig Thuis Utrecht maakt onderdeel uit van Samen Veilig Midden-Nederland <https://www.samen-veilig.nl> of bel 0800-2000.

Samen Veilig biedt hulp bij zorgen over de veiligheid van een kind of als er sprake is van geweld in de huiselijke sfeer. Zo nodig kan dit op basis van anonieme leerlinggegevens.

In die gevallen waarin er behoefte bestaat aan meer duidelijkheid over (aard en oorzaak van) van letsel kan ook een forensisch geneeskundige om advies worden gevraagd.

Advies bij specifieke vormen van geweld en mogelijke risico's van vervolgstappen

Raadpleeg bij specifieke vormen van geweld, zoals eengerelateerd geweld, huwelijksdwang, seksueel geweld of vrouwelijke genitale verminking, altijd: Veilig Thuis Utrecht.

Dit advies is ook belangrijk om mogelijke veiligheidsrisico's van eventuele vervolgstappen (bijv. gesprek met betrokkenen) zorgvuldig af te kunnen wegen. Leg de uitkomsten van de collegiale consultatie en / of het gegeven advies door Veilig Thuis vast in het leerlingdossier.

3. Stap 3. Gesprek met de met betrokkene(n)

Bespreek de signalen met de betrokkenen. Het gesprek vindt altijd plaats in het bijzijn van een van de vertrouwenspersonen Audrey Nijman of Esther van den Top. Hebt u ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de leerling, raadpleeg dan een deskundige collega en/of Veilig Thuis Utrecht

- leg de ouders / verzorgers het doel uit van het gesprek;
- beschrijf de feiten die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan;

- nodig de ouders / verzorgers uit om een reactie hierop te geven;
- kom pas na deze reactie zo nodig met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen.

NB: Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de ouders / verzorgers, is alleen mogelijk als:

- er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de leerling, die van u zelf, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn;
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de leerling door dit gesprek het contact met u zal verbreken en dat de leerling daardoor niet voldoende meer kan worden beschermd tegen het mogelijk geweld.

4. Stap 4: Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. En bij twijfel altijd het Stichting Veilig thuis Utrecht raadplegen.

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de betrokkenen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. De weging wordt altijd gedaan samen met een van de vertrouwenspersonen.

Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. Maak bij het inschatten van het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling gebruik van een risicotaxatie-instrument. We gebruiken hierbij de [Veilig Thuis Kaart](#) met [de bijbehorende handleiding](#).

→ Raadpleeg in geval van twijfel altijd (opnieuw) Veilig Thuis Midden Utrecht (0800-2000). Zij bieden ondersteuning bij het wegen van het geweld en van de risico's op schade en zij kunnen adviseren over vervolgstappen.

5. Stap 5: Beslissen over zelf hulp organiseren of melden.

Hulp organiseren en effecten volgen

Meent de coördinator sociale veiligheid, op basis van de afweging in stap 4, dat de leerling en zijn gezin redelijkerwijs voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kunt beschermen:

- ▪ organiseer dan de noodzakelijke hulp;
- ▪ volg de effecten van deze hulp;
- ▪ doe alsnog een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint. De directeur meldt.

Melden en bespreken met de betrokkenen

Kan De Ladder de leerling en zijn gezin niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermen of zijn er twijfels of de school voldoende bescherming hiertegen kan bieden:

- De directeur meldt het vermoeden bij Veilig Thuis Utrecht;
- Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij feiten en gebeurtenissen. Ook wordt duidelijk aangegeven indien de informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is;
- De directeur overlegt met Veilig Thuis Utrecht wat de school na de melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan doen om de leerling en zijn

gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen. De directeur bespreekt de melding vooraf met de met de ouders/ verzorgers.

- Zij legt uit waarom hij van plan is een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;
- Zij vraagt de betrokkenen uitdrukkelijk om een reactie;
- in geval van bezwaren van de betrokkenen , overlegt hij op welke wijze tegemoet gekomen kan worden aan deze bezwaren;
- is dat niet mogelijk, worden de bezwaren afgewogen tegen de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. In deze afweging wordt de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen;
- De directeur meldt indien naar zijn oordeel de bescherming van de leerling of zijn gezinslid de doorslag moet geven. Van contacten met de betrokkenen over de melding kan worden afgezien:
- als er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de betrokkenen, die van de melder, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn;
- als er goede redenen zijn om te veronderstellen dat de betrokkenen daardoor het contact met de school zullen verbreken.

Meldcode is geen meldplicht

Een verplichte meldcode is iets anders dan een meldplicht. Bij een meldplicht moet de professional zijn vermoeden van geweld melden bij andere instanties. Die verplichting bestaat niet bij een meldcode. De beslissing om vermoedens van huiselijk geweld wel of niet te melden, neemt de directeur, na consultatie van de betreffende medewerker en een van de vertrouwenspersonen. Het stappenplan van de meldcode biedt hierbij houvast.

meldcode

Vastgesteld op: 1 september 2018

Door: Lianne van den Essenburg, directeur

Op schoolniveau wordt jaarlijks in september het protocol meldcode geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Bron:

Basismodel Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, geactualiseerde versie 2013.

<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2011/02/02/basismodel-meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling.html>